

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 28:

Forslag til folketingsbeslutning om styrkelse af indsatsen for de svageste i samfundet.

Af Villy Søvndal (SF) m.fl.

(Fremsat 4/10 2001).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

SF opfordrer regeringen til at nedsætte et uafhængigt socialt råd. Det sociale råd skal sikre bedre forhold for de udstødte og marginaliserede grupper i Danmark samt bekæmpe udstødelse. Det uafhængige råd skal bestå af praktikere, brugere og pårørende på området. Rådet skal også komme med langsigtede løsninger på, at udsatte og marginaliserede sikres øgede landsdækkende aktiviteter på – forstår jeg – især fire områder:

Punkt 1: Permanent tilbud om bolig til de alersvageste stillede medborgere.

Punkt 2: Permanent tilbud om elementær sygeplejeomsorg og udvidede åbningstider i varmemestuer samt etablering af nye varmemestuer.

Punkt 3: Bedre behandlingstilbud til misbrugere og til sindslidende.

Punkt 4: Etablering af en uafhængig forsknings- og dokumentationsenhed.

Alt det skal sættes i værk, ved at det sociale råd på finansloven sikres en øremærket bevilling på 50 mio. kr. i 2002 og en bevilling på 100 mio. kr. i 2003. Fire meget store mundfulde for 100 mio. kr.

Meget af det var vi igennem i forbindelse med behandlingen af B 3, så lad mig endnu en gang sige, at formålet, intentionerne støtter vi, men vi har også nogle problemer med det.

Det siges meget klart i forslaget, at det sociale råd selvstændigt f.eks. kan arbejde med tilbud eller personalemæssigt opnormere eksisterende tilbud helt uden om folkevalgte bestyrelser, hvad enten det er kommunalbestyrelser, amtsråd eller Folketing for den sags skyld. Der tages ikke hensyn til lokale politiske prioriteringer og de planer, der måtte være. Jeg tror godt, man kan sige, at det kunne forekomme som værende et demokratisk underskud og vel også et ganske alvorligt angreb på det kommunale selvstyre.

Det selvstændige råd med en økonomisk kompetence kan med andre ord helt vilkårligt gå ind og ændre kommuners økonomi og budgetmæssige forudsætninger ganske væsentligt og måske trække de folkevalgtes prioriteringer fuldstændig skævt.

Vi har sympati for de overordnede intentioner, som ligger i SF's beslutningsforslag. Det kom klart til udtryk også i forbindelse med behandlingen her i dag af B 3, men jeg mener, at den måde at kunne træffe økonomiske beslutninger på tværs af alt i realiteten er med til at sætte demokratiet ud af spil, og det synes jeg ikke er en god ting. Derfor må regeringen afvise forslaget.

Anne-Marie Meldgaard (S):

Det er da en sympatisk tanke, at et uafhængigt råd skal kunne have indflydelse på, hvordan vi styrker indsatsen for de svageste grupper i samfundet, men det her forslag indebærer jo, at det her uafhængige sociale råd også skal kunne træffe økonomiske beslutninger om f.eks. oprettelse af tilbud eller opnormeringer i eksisterende tilbud på personalesiden.

Rådet skal også komme med langsigtede løsninger for udstødte grupper og især koncentrere sig om en række kommunale opgaver som boligtilbud og etablering af varmemestuer og behandlingstilbud til misbrugere og sindslidende osv.

Alt sammen flotte, fine ting, som vi alle sammen gerne vil være med til, og Socialdemokratiet er selvfølgelig også enig i, at vi som samfund skal hjælpe netop de her udstødte og marginaliserede grupper. Det er jo grundstenen i hele vores velfærdspolitik.

Til gengæld mener vi også, at den demokratiske struktur, vi har bygget op med kommuner og amter, fungerer godt, og desuden har vi faktisk tillid til, at de politikere, der er valgt ude i lokalsamfundet, også kan løse de her opgaver. Derfor kan vi ikke støtte ideen om at give et socialt råd kompetence til at træffe økonomiske beslutninger uden om de folkevalgte organer. Sådanne beslutninger kan risikere at underminere og skævvride budgetterne, som jo netop på demokratisk vis er vedtaget af kommunalbestyrelser og amtsråd.

Så Socialdemokratiet kan ikke støtte forslaget. Og jeg skal på De Radikales vegne sige, at det kan de heller ikke.

Tove Fergo (V):

Det er stødende, synes jeg, at høre begrebet marginaliserede grupper. For færdes man lidt rundt omkring i det her samfund, møder man mennesker, som har en sindslidelse, man møder mennesker, som er i stoffernes vold, som har et ukontrolleret misbrugsproblem. Men det at blive ved med at tale om marginaliserede grupper oplever jeg som en stigmatisering, som er uværdig. Jeg tror ikke, der er nogen, der selv vil betegne sig som tilhørende en marginaliseret gruppe.

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at vi fra Venstres side er meget optaget af, at vores indsats og vores behandlingstilbud for de sindslidende og for misbrugerne fungerer, og at der er de behandlingstilbud, der skal til, for at hjælpe mennesker, så de kan få en tilværelse, som de selv ønsker det.

Vi er også enige med forslagsstillerne i, at det går ikke helt sådan, som det burde. Der er problemer – det talte vi om tidligere på dagen i formiddags – og der er store problemer. Vi kan heller ikke forstå, at der skal blive ved med at være problemer. Vi får udarbejdet den ene rapport efter den anden. Den ene analyse efter den anden. Og der bliver nedsat råd, og der bliver nedsat nævn, og lige lidt synes jeg det hjælper.

Men at løse problemet ved at oprette endnu et råd og bruge kræfterne i dette lille land med godt fem millioner indbyggere på at lade folk sidde til møder i råd og udvalg og nævn, sådan at der, når den sindslidende har brug for hjælp, eller når misbrugeren har brug for hjælp, ikke er nogen til at hjælpe dem, for de er desværre til møde lige i øjeblikket, hjælper ikke. Det er det, man hører igen og igen.

Så vi synes ikke, det her er løsningen. Og i det mindste, hvis vi skal have et socialt råd, må det betyde, at vi må nedlægge nogle af de andre alt for mange råd, vi har i dette land.

Med disse ord må jeg sige, at Venstre ikke kan støtte forslaget, men intentionerne i forslaget er vi selvfølgelig fuldstændig enige med SF i.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Det overrasker mig sådan set lidt. I påsken i år var Venstres formand, hr. Anders Fogh Rasmussen, på forsiden af Politiken med et forslag om at lave et socialt råd. Er fru Tove Fergo uenig med Venstres formand i forslaget? Jeg forstår ikke helt, at man omkostningsfrit kan gå rundt og mene sådan noget i avisartikler, men når det

så kommer til konkrete forslag, trækker man følehornene tilbage. Hvad er årsagen til Venstres skizofreni i det her spørgsmål?

(Kort bemærkning).

Tove Fergo (V):

Det, Venstres formand sagde i påsken, var, at de stærke grupper har talsmænd. De har muligheden for og nogle stærke organisationer til at sikre sig deres rettigheder.

Vi kunne godt i forbindelse med de analyser, vi har foretaget af det, der er sket i de sidste regeringers tid, hvor der i virkeligheden er sket det, at de, der har det godt, har fået det bedre, og de, der har det skidt, har fået det ringere, forestille os, at man burde have en eller anden form for nævn eller råd, der kunne tale disse medborgeres sag.

Spørgsmålet er så, om SF's forslag her er det rigtige. Det synes vi ikke det er. Vi synes, det er noget rod. Det er et underligt sammensurium af administration af midler, hvor man går ind på de kommunale og amtskommunale områder osv. Derfor kan vi ikke støtte det her forslag.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Fair nok, så deler vi forslaget under udvalgsbehandlingen: En del, der drejer sig om vores gamle tanke, som så senere er blevet Venstres tanke, om at lave et socialt råd, som jeg så forstår Venstre støtter, og så et selvstændigt forslag om at lave et bevillende råd, der forholder sig til bevillinger til frivillige organisationer, som Venstre er mere tvivlende overfor. Det er fair nok.

Det er hermed et løfte, at forslaget bliver delt op i to, og det betyder vel, at Venstre så støtter det.

(Kort bemærkning).

Tove Fergo (V):

Det er ikke så længe siden, at vi sammen med SF og andre af Folketingets partier rettede henvendelse til socialministeren med henblik på at få nedsat de følgegrupper, de politiske følgegrupper, som vi syntes var meget vigtige blev nedsat.

Vi har jo Narkofølgegruppen, som følger de bevillinger, de mange hundrede millioner kroner, vi har bevilget til en ekstra indsats på narkoområdet. Vi ville også gerne have, at der blev nedsat en følgegruppe, der skulle følge midlerne til de sindslidende, og vi var vildt uenige med regeringen, da regeringen nedlagde Alkoholpolitisk Kontaktudvalg.

Vi ser meget gerne, at der er en politisk følgegruppe til at følge de bevillinger, som vi har givet, på samme måde som vi gør med Narkofølgegruppen. Det er det, vi kunne tænke os. Men dette med at have selvstændig bevillingskompetence osv. kan vi simpelt hen slet ikke acceptere.

Tredje næstformand (Margrete Auken):
Hr. Villy Søvnald for tredje og sidste gang.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Det er jo derfor, jeg tilbyder, at vi deler forslaget op i to, og så formoder jeg, at Venstre kan støtte Venstres i øvrigt eget forslag fra påsken om at etablere et socialt råd.

Så er det rigtigt, at hvad regeringen siger, er på den måde lige meget, for så laver vi det flertal, vi nu kan lave, for at etablere et socialt råd. Så det regner jeg med at Venstre uden forbehold kan støtte, når vi deler forslaget op i to.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Jeg blev faktisk meget overrasket over fru Tove Fergos melding her omkring at etablere et nyt råd eller en følgegruppe. Mit spørgsmål til fru Tove Fergo er: Nu kender vi Venstres finanslovsforslag, som jo netop bruger det, at der skal nedlægges råd osv., osv., som værende en del af finansieringen på finansloven, og jeg vil så godt vide, ud over den liste, som vi kender, hvilket råd er det, der skal nedlægges, når vi nu skal lave et nyt råd her, for at være med til finansiere det her, sådan at man kan opfylde intentionerne i Venstres finanslovsforslag?

(Kort bemærkning).

Tove Fergo (V):

Det, Venstre foreslog i forbindelse med satspuljeforhandlingerne sidste år, var, at der blev nedsat en følgegruppe, som skulle favne både pengene, bevillingerne til de sindslidende, til alkoholikere, til misbrugere og til de hjemløse.

Desværre var det sådan, at regeringen ikke ville være med til det. Det er der ikke noget nyt i. Det er ikke en ny melding. Det er en melding, vi har givet hele tiden, det er noget, vi har skrevet til ministeren om, det er noget, vi har talt med de andre satspuljepartier om, men det kunne ikke lykkes at komme igennem med det, og det mener vi sådan set stadig væk ville være vigtigt. Jeg synes, at det arbejde, vi gør i Narkofølgegruppen, er ganske, ganske fortrinligt.

Så det er det, der ligger i det. Det er det, vi godt kunne tænke os: at der er nogle, der følger det her område vedrørende de statslige bevillinger tæt.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Jeg efterlyser stadig et svar på, hvordan fru Tove Fergos udmelding her hænger sammen med Venstres forslag til finanslov for 2002, om fru Tove Fergo har opbakning i sin gruppe til at oprette et nyt råd og i så fald, om fru Tove Fergo så har foreslået, hvad det er for andet råd, der så skal på Venstres finanslovsforslag.

(Kort bemærkning).

Tove Fergo (V):

Som jeg sagde tidligere, bruger vi i et lille samfund som det danske alt for mange mandeår på at sidde i råd og nævn. Vi bruger de mennesker, som har en god kompetence på det sociale område, i alt for høj grad til at sidde og holde møder med hinanden rundt omkring. Så vi synes, man skulle se på de råd og nævn, vi har, se, om man ikke kunne lægge nogle af dem sammen og så få det, vi gerne vil have: en følgegruppe på det her område.

Det er, hvad Venstre ønsker. Det er det, vi har ønsket hele tiden. Det er det, vi sloges for i forbindelse med sidste års finanslov, og det ændrer dette års finanslov intet ved.

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Fru Pia Christmas-Møller er konservativ ordfører i denne sag, men da hun er forhindret i at være til stede, er det blevet min opgave at fremsætte nogle synspunkter på Det Konservative Folkepartis vegne.

Jeg kan starte med at sige, at vi i Det Konservative Folkeparti ikke kan støtte forslaget fra SF. Vi har megen respekt for de intentioner, der ligger i forslaget om at støtte op omkring det arbejde, som foregår for de socialt mere udsatte grupper i vores samfund; det er der givetvis behov for.

Det Konservative Folkeparti deltager gerne i forhandlinger herom, dels i finanslovsammenhæng, dels i sammenhæng med de årlige satspuljeforhandlinger. Men den idé, som er kernen i SF's forslag, er en rigtig dårlig idé.

Nuvel, man kan diskutere politiske følgegrupper for at følge op på de initiativer, der bliver taget. Fuld respekt for det, men det at etablere en ny forvaltningsinstans bogstaveligt talt til

at bevilge penge uden om amter, uden om kommuner osv. er en utrolig dårlig idé og vil give anledning til endnu mere kassetænkning, og hvad ved jeg, i relation til tidligere debatter, vi har haft her i formiddag.

Det er en rigtig, rigtig dårlig idé, og vi kan bestemt ikke støtte forslaget.

Aase D. Madsen (DF):

Dansk Folkeparti vil gerne være med til at finansiere en styrkelse af indsatsen for de svageste i samfundet, og vi vil derfor også se nærmere på de områder, der er blevet nævnt i de tre første dele af forslaget.

Men punkt 4 i forslaget, der omhandler etablering af en uafhængig forsknings- og dokumentationsenhed, er Dansk Folkeparti meget skeptisk over for. Lad dog pengene gå direkte til de svageste i samfundet i stedet for. Det sociale råd får en central placering i forslaget, og det er Dansk Folkeparti sandelig heller ikke positiv over for, tværtimod.

Men det kan da godt være, at der er brug for en koordinering, som fru Tove Fergo var inde på, en følgegruppe, der følger de bevillinger, som vi giver herindefra. Det kan lyde fornuftigt, men et stort, forkromet råd, der får en meget stor kompetence og en pose penge og så går ud og tager selvstændige beslutninger på centralt plan, er Dansk Folkeparti stor modstander af.

Dansk Folkeparti mener tværtimod, ligesom Venstre, at man skal nedlægge råd, og så må vi se, hvor meget det provenu kan give. Og så kan vi jo så lade de penge gå til de områder, som er omtalt her i forslaget.

Det betyder ikke, at vi, som jeg før sagde, er negative over for forslaget, for vi vil gerne have tilført flere midler til området. Men vi skal sandelig være sikre på, at vi får hundrede procent valuta for pengene. Og det kan måske være på den måde, som fru Tove Fergo omtalte, med en følgegruppe, på trods af, at Venstre måske har lagt sig lidt for fast på, at man må ikke oprette nye råd. Men det vil Dansk Folkeparti gerne se på. Hvis vi får mere for pengene ved at oprette sådan et råd, kan det da være, at det skal til.

Så det var mine bemærkninger til det forslag: Vi er positive over for at tilføre flere midler, også over flere år måske, til området, men er ikke positive over for det, der ellers ligger i forslaget.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

De områder, som SF nævner i sit forslag til styrkelse af indsatsen for de svageste i samfundet, er

vi meget enige i, og jeg kan godt erindre de gange, vi har forsøgt at få vrangvillige kommuner til at påtage sig opgaver. Her tænker jeg særlig på sygeplejedelen, på hjemløsedelen osv. Vi har jo været inde hele vejen, og det har været så, for at sige det på jysk, træls, at man ikke kunne få det igennem. Det er jo den konflikt, der er imellem de lovgivende og de udøvende. Ikke engang, da de fik penge med, ville de gøre det.

Derfor er det jo fristende at tænke sig, at man kunne få et sådant uafhængigt råd – det er der jo altid streg under, det uafhængige. Ofte vil det jo være vanskeligt at finde uafhængige mennesker i et lille land med få personer på de enkelte ekspertområder. Men de skulle så også have råderet over en sum, som de kunne udbetale. Det er jeg altså lidt i tvivl om. Jeg ved, at vi har talt om sociale ombudsmand, og nu er det et socialt råd.

Jeg tror, det er et bud på at komme ud af den konflikt, der ligger i, at vi på den ene side gerne vil have en rammelovgivning, der giver mulighed for ude i det kommunale net selv at indrette sig, og at vi på den anden side altså vil have dem til at gøre, som vi siger. Det er den standen af konflikt imellem stat, amt og kommune, og der kan det da godt klø i fingrene på en politiker på Christiansborg, men jeg vil ikke løse den med et råd, som uden politisk beslutning deler pengene ud.

Én ting, jeg gerne vil være med til, som jeg synes der er vældig meget brug for, er dokumentations- og forskningsdelen af det, meget gerne. Og der sidder vi jo nu og forhandler i forbindelse med finansloven bl.a. også forskning. Der er jeg da interesseret i, at man ikke glemmer den her side af det, for vi har før i dag talt om nødvendigheden af at have en dokumentation for, hvorfor vi ikke når de mennesker, vi så ofte gerne fredag eftermiddag taler om heroppe, så det vil jeg gerne se på. Og jeg er slet ikke afvisende over for, at man går ind i de områder og finder ud af, hvordan man bedre håndterer dem, fordi løsningen på det ligger meget decentralt i forskellige puljer og råd, vi har sat i gang.

Jeg ved, at der har været evaluering i Socialministeriet af meget af det. Der er også lige udkommet noget, der dokumenterer, at det har man gjort, men et samlet overblik og en samlet indsats, ja, det vil jeg gerne.

Og så er det jo sådan med beslutningsforslag, at det bare ikke skal være lige på denne her måde.

(Kort bemærkning).

Tove Fergo (V):

Det, der kalder mig herop på talerstolen, er for at spørge fru Yvonne Herløv Andersen, om ikke fru Yvonne Herløv Andersen mener, at vi har rigeligt med forskning på det her område. Vi har Socialforskningsinstituttet, og vi har adskillige videnscentre rundtomkring i landet, om ikke vi efterhånden skulle være så fornuftige at sige, at de penge, vi har, skal gå til at hjælpe de mennesker, som har brug for at få noget hjælp.

(Kort bemærkning).

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Jeg tror, mit svar til fru Tove Fergo kan blive, at jeg er overbevist om, at det kunne samles i et ønske om at evaluere de forskellige råd, Socialforskningsinstituttet inkluderet osv., og så se: Dækker det så det? Giver det os de oplysninger samlet, som vi gerne vil have?

Jeg vil også helst have, at vi rører ved de mennesker, der har brug for de penge, som vi taler om. Derfor er jeg jo ikke interesseret i at lægge 150 mio. kr. dér.

Søren Kolstrup (EL):

Enhedslisten er enig med forslagsstillerne i, at der er behov for at styrke indsatsen over for de mennesker, der har sværest ved at få tålelige livsbetingelser. Efter et par årtier med afinstitutionalisering er der nu behov for at tænke igenem, om der er brug for at oprette institutioner igen. Det har været rigtigt og godt at få nedlagt de tidligere totalinstitutioner for psykisk syge og fysisk udviklingshæmmede. Det har også været rigtigt at tænke i anderledes rummelige permanente boformer i stedet for forsorgshjem og herberger.

Men en af konklusionerne må være, at der er blevet tabt nogle i processen. De hører bare ikke til nogen steder, og de har en tilværelse i dagligdagen, der bærer præg af omsorgssvigt. Derfor bør der i dialog med disse grupper tænkes nyt, så også de, der har det sværest i dagligdagen, får den nødvendige hjælp under værdige former.

Vi læser forslaget sådan, at også de mange psykisk syge, der i dag er henvist til at leve stort set hele deres liv på psykiatriske sygehuse, hvorfra de egentlig er færdigbehandlet, er en af de grupper, der skal gøres en særlig indsats for.

Enhedslisten vil stemme for forslaget, og vi deltager gerne i det videre arbejde med at give det kød og blod.

Tove Videbæk (KRF):

Ja, Kristeligt Folkeparti vil hjertens gerne være med til at sikre bedre forhold for de udstødte og marginaliserede grupper i Danmark. Og i den forbindelse vil jeg da gerne indskyde en bemærkning, som også en tidligere ordfører var inde på, nemlig at når vi bruger udtrykkene marginaliserede og udstødte, hjemløse, psykisk syge, skal vi huske, at det er mennesker, der ligesom os her i Tinget er medlemmer af en familie, er naboer, er venner og har en uendelig værdi i sig selv. Og sådan skal vi se på dem og møde dem. Alene denne holdning til dem, at vise en respekt for dem, tror jeg kan være en del af behandlingen, en del af hjælpen til dem.

Vi vil gerne være med i Kristeligt Folkeparti på det her område, men vi mener nok ikke, at det skal gøres ved at nedsætte et uafhængigt socialt råd. I forvejen mener vi, der er alt for mange råd og nævn. Og det er allerede svært for borgerne at finde rundt i den jungle, der eksisterer.

Derimod er vi meget positive over for, at der skal sættes turbo på en række områder for at styrke indsatsen for de svageste i samfundet. Det drejer sig om tilbud om bolig til de svageste stillede, det drejer sig om tilbud om elementær sygepleje og omsorg og udvidet åbningstid for varmetuer samt etablering af nye varmetuer, det drejer sig om bedre og flere behandlingstilbud til misbrugere og sindslidende og etablering af noget forskning og dokumentation.

Kristeligt Folkeparti kunne da godt nævne flere områder, der egentlig burde tages med for at styrke indsatsen for de svageste i samfundet. For når vi begynder at opremse behovene på det her område, jamen så er SF's forslag jo nærmest ikke vidtgående nok.

Så ja, vi skal i Danmark sætte turbo på og styrke indsatsen for de svageste i samfundet. Men på hele det område må vi ikke glemme, at også de frivillige organisationer gør en stor og beundringsværdig indsats. Hvis vi skal, og det skal vi jo, hjælpe de marginaliserede og udstødte mennesker, skal alle gode kræfter være med og hjælpes ad i det offentlige og i det private. Det private og offentlige skal gå hånd i hånd og supplere hinanden.

I foreningerne er der mange frivillige, der giver fritid og engagement og andre ressourcer for at hjælpe medmennesker her, f.eks. vedrørende udvidet åbningstid i varmetuen, som det blev nævnt under et af punkterne. Jamen der er jo slet ikke det samme omkostningstunge problem i en varmetue, der er drevet af en frivillig orga-

nisation, som der ville være i en varmistue, som er drevet af det offentlige alene med offentligt med ansatte.

Så – ja, alle gode kræfter skal simpelt hen hjælpes ad for at styrke indsatsen for de svageste, både i offentligt og privat regi, for som det ser ud nu, gør vi det ikke godt nok i Danmark. Det halter på mange områder. Men vi tror ikke, det løses ved at nedsætte et råd.

Villy Søvnal (SF):

Tak for en god debat om et vigtigt område. Det startede med, at socialministeren støttede intentionerne i forslaget. Og det er jo vigtigt. Så kan vi altid diskutere midlerne og detaljerne, hvor man vel kan sige – og det er så også et svar til fru Videbæk – at selve hensigten med forslaget her jo er at sikre bedre muligheder for de frivillige aktører.

Det er muligt, at det ikke står så tydeligt, som det skulle, men det, vi gerne vil, er at åbne op for, at de mange frivillige, Kirkens Korshær og Missionen blandt Hjemløse, der arbejder på de her områder, får en mulighed for at søge med hensyn til de af deres tilbud, de ikke synes er tilstrækkeligt kvalificerede, hvor de gerne ville have en bedre normering, hvor de gerne vil have en sundhedspleje knyttet til, og at der så her er penge til det.

Det er også derfor, vi har koblet det sociale råd på. Det er jo for at sikre, at nogen skal tage stilling til, om det er Kirkens Korshær, det er Missionen blandt Hjemløse, eller det er menighedsplejeinstitutioner, eller hvem det er, der nu skal have pengene. Det er der nogen der skal tage stilling til.

Men hensigten er at forbedre og kvalificere de frivillige tilbud. Hvis man diskuterer det her med Kirkens Korshær og Missionen blandt Hjemløse osv., synes de, at de ofte har en svær opgave på et område, hvor de står med mange svære etiske valg osv., og de har et ønske om at kunne kvalificere deres tilbud yderligere. De mangler bare penge.

Deres mulighed er så at gå til kommunen og sige: Kan vi ikke få lidt flere penge til at forbedre det tilbud, vi har?

Og der synes vi, det ville være spændende at give en mere direkte adgang til, at de frivillige kunne søge direkte fra en offentlig pulje. Det er tankegangen bag konstruktionen. Det er derfor, vi har foreslået det.

Derfor: Rådet har en dobbelt funktion, det er rigtigt. Det har både den funktion at følge områ-

det, holde øje med det, komme med bud på udviklingen osv. som sin ene hoveddel og som sin anden hoveddel at fordele pengene ud til de mange ansøgere, man måtte formode, der ville komme til en sådan pulje, når det ikke er kommunerne, der kan filtrere de forslag fra, de ikke ønsker.

Det synes jeg er spændende som udviklingsmodel. Og jeg forstår ikke, at partier, der i øvrigt udtaler sig meget rosende om det sociale frivillige arbejde – Venstre, Kristeligt Folkeparti og sådan nogle – ikke jubler over det her forslag. Det må jeg sige. Jeg er fuld af forundring. Jeg er helt sikker på, at de foreninger, der arbejder på de her områder, lige præcis har efterspurgt en sådan mulighed for at kvalificere deres tilbud.

Et enkelt sted, hvor jeg ikke deler fru Anne-Marie Meldgaards synspunkt, er, at hun har stor tillid til, at det lokale demokrati klarer det her. Jeg er meget stor tilhænger af lokaldemokrati. Jeg har selv tilbragt 13 år i det, men jeg har måske netop derfor ikke den samme tillid til, at man klarer de her ting.

Jeg synes, det må være tankevækkende, at vi brugte meget tid i øvrigt på SF's initiativ om at afsætte 200 mio. kr. i Socialministeriet til hjemløse, suppleret med 200 mio. kr., der lokalt skulle lægges i, og 60 mio. kr. til Boligministeriet.

Der er masser af hjemløse. Alle erkender, at problemet er stigende, men der var en voldsom mangel på lyst til at nærme sig den der pulje. Det var derfor, som ministeren redegjorde for, at vi så hævdede den statslige refusion, så kommunerne kun skulle betale en fjerdedel, hvis de gik med. På trods af det har det knebet med interessen.

Det synes jeg altså ikke tyder på, at man håndterer de her ting voldsomt vel i det lokale demokrati, og jeg synes, det understreger behovet for, at vi nogle gange også går ind og erkender et fælles overordnet ansvar og prøver at lægge pres på for at få det til at lykkes.

Her er vi så i den heldige situation, at vi faktisk har engagerede frivillige organisationer, der arbejder med det her i øjeblikket, som gerne vil, og som gerne vil gøre det endnu bedre. De har bare ikke midlerne til det. Her kommer vi med et tilbud, som vil sikre dem øgede midler.

Jeg er fuld af forundring over, at partier, der normalt synger smukke og uforpligtende sange om frivilligt socialt arbejde, pludselig er så skeptiske.

Fru Tove Fergo rejser, synes jeg, en relevant diskussion om benævnelsen af det, vi arbejder

med. Jeg er enig i, at vi skal passe på ikke at putte sådan store mærkater på folk, der gør, at de yderligere bliver marginaliseret. På den anden side er det lidt svært at lave et forslag, hvor vi skriver, at vi skal lave en styrkelse af indsatsen over for mennesker i samfundet generelt, for så bliver det ikke målrettet nok. Det er jo derfor, vi skal prøve at sige, at det her altså er rettet mod de svageste i samfundet. Det er sådan for at forsøge at få et mere målrettet forslag.

Så er der den, synes jeg, spændende diskussion, vi havde om det sociale råd, hvor jeg jo pegede på, at det oprindeligt er et SF-forslag. Venstre genfremsætter så SF's forslag i påsken i aviserne, og nu fremsætter vi så forslaget igen. Og jeg synes, at det er lidt underligt, at Venstre fremsætter forslag i avisen, som man så ikke vil kendes ved, når man møder dem sådan i virkeligheden.

Det kan godt være, at man synes, at der er noget med, der ikke skal med. Det tager vi så ud. Men så forventer jeg på det bestemtteste også, at Venstre støtter, for ellers tror jeg, fru Tove Fergo får besvær med Vestres formand. Jeg tror, at han bliver meget vred, hvis han oplever, at Vestres medlemmer i udvalgene ikke følger hans linje, når han ryddede en hel forside med et budskab om, at det var vigtigt at få et socialt råd. Hvis han så opdager, at de er opsætsige nedad i gruppen og ikke vil følge ham, så tror jeg, at han bliver meget vred, Vestres formand, og holder en meget vred tale om nødvendigheden af sammenhold i gruppen, specielt op til et folketingsvalg. Jeg siger bare til overvejelse, at den slags synes jeg man skal prøve at gardere sig imod.

Jeg forstod, at Kristeligt Folkepartis anke også var, at vi ikke skulle blande det sociale råd sammen med tildeling af penge. Det barberer vi så fra.

Så nærmer vi os en situation med de pæne bemærkninger, der også kom andre steder fra, hvor vi har et flertal for det her forslag og kan få etableret det sociale råd.

Nogle har så spurgt: Jamen har vi ikke råd nok i Danmark? Behøver vi virkelig flere råd? Det er rigtigt, at vi har mange. Jeg trak det ud forleden på Internettet. Der er et væld af råd, fra Rådet til Større Badesikkerhed osv. til alle mulige slags råd.

Men jeg synes måske, at det, der er overvejelser i det her forslag, jo er, om det største udgiftsområde i Danmark, nemlig socialområdet, det område med de flest beskæftigede i Danmark – socialområdet – det område med de mest føl-

somme debatter i forhold til mennesker, der har det allerdårligst, virkelig ikke er så stort, at det er værd at overveje at give det et samlet råd, som skal sige, hvordan tilstanden er.

Vi er helt med på i SF at nedlægge råd: Udetillægsnævn og hvad vi ellers har af underlige skabelser. Dem vil vi meget gerne afskaffe, det er slet ikke det.

Men det begrundes da ikke en afvisning af, at et så kæmpestort område som det sociale har brug for nogen, der uafhængigt er i stand til at komme med gode råd, til at følge med i, hvad der sker på området, og til hele tiden at sikre, at også de udstødende mekanismer i vores samfund bliver diskuteret, så vi ikke bare hele tiden skal samle op, men måske kan forebygge; det er også en vigtig del af sådan et råds opgaver.

Jeg skal takke for den delvise støtte fra fru Yvonne Herløv Andersen i forbindelse med dokumentationen og forskningen. Vi er meget enige, tror jeg, i, at der er et stort behov for at blive dygtigere på det felt, for også at blive dygtigere til de ting, vi gør rundt og gør ude i praksis.

Jeg skal takke for støtten fra Enhedslisten. Og så synes jeg måske, at nogle af ordførerne skulle overveje, om de har læst grundigt nok på forslaget.

Jeg synes selv, det er overraskende, at der er så langt fra de udmeldinger, jeg hører i offentligheden, om at man godt vil støtte det frivillige sociale arbejde, og her det frivillige sociale arbejde i forhold til dem, der har det allerdårligst, og så til en afvisning af at tilføre 50-100 mio. kr. til dem, der i Kirkens Korshærs varmestuer, i Frelsens Hærs cafeer eller ude på den yderste linje er med til at skabe bedre forhold for de her. Den afvisning, må jeg sige, overraskede mig ganske meget, og jeg er ikke sikker på, at den var helt overvejet.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så har jeg tre korte bemærkninger. Først fru Aase D. Madsen.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Nu omtalte hr. Villy Søvnald puljemidlerne, og jeg kan ikke begribe, at kommunerne ikke er mere ivrige efter at få fat i de penge.

Nu har hr. Villy Søvnald jo meget stor erfaring på det her område, så jeg vil gerne lige høre: Hvad tror hr. Villy Søvnald, der ville ske, hvis man satte procenten op til 100, således at kommunerne ikke skulle medfinansiere? Tror hr. Vil-

ly Søvnadal, at det ville give mere aftræk på kommunernes lyst til at få fat i pengene?

Jeg mener jo ikke, at de mange millioner skal ligge her i flere år og lune sig i statskassen. Jeg mener, at de skal ud og arbejde blandt de svage grupper, der har behov for det. Hvad tror hr. Villy Søvnadal, der ville ske, hvis vi sagde: 100 pct. – I får hele beløbet uden medfinansiering?

(Kort bemærkning).

Tove Fergo (V):

Ja, jeg vil betragte hr. Villy Søvnadal som lidt af en troublemaker her.

Hr. Villy Søvnadal forsøger ligesom at skabe en modsigelse mellem, hvad Venstres formand har sagt i påsken til Politiken, og hvad jeg står og siger på talerstolen på Venstres vegne i dag og i øvrigt også, hvad vores socialordfører, hr. Erik Larsen, sagde den 18. maj til et lignende forslag fra SF.

Dengang var der tale om et socialpolitisk råd, og jeg kan se på den oversigt, vi har fået over de forslag, som SF fremsætter, at der også kommer et forslag om et socialpolitisk råd. Det giver mig så anledning til at spørge: Hvad er forskellen på det forslag, vi behandler i dag, og så det forslag, der blev behandlet den 18. maj, og det forslag, der kommer til behandling her om ikke så længe i denne samling?

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KRF):

Hr. Villy Søvnadal talte meget engageret om de partier, som normalt taler varmt om at støtte frivillige organisationer, og der vil jeg da meget gerne sige, at Kristeligt Folkeparti er et af de partier, som meget gerne ser meget mere frivilligt arbejde.

Så sagde hr. Villy Søvnadal, at han ikke kunne forstå, at vi ikke kunne støtte, men der tror jeg, at hr. Villy Søvnadal må have blundet lidt her, for jeg sagde faktisk, at på de her områder og de her punkter, som SF nævner i beslutningsforslaget, mener vi i Kristeligt Folkeparti, at SF overhovedet ikke er gået langt nok. Vi mener, at SF's forslag ikke er vidtgående nok, men vi er enige i de punkter, der er, og vil meget gerne være med og støtte på de her områder.

Men vi er uenige, hvor der står, at man skal løse de her problemer ved at nedsætte et råd.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnadal (SF):

Fru Aase D. Madsen overvejer, om man ikke skulle give 100 pct. for at sikre aftrækkene, når vi laver statslige puljer. Det kunne man godt, men jeg er ikke sikker på, at det ville løse det, hvis man har den holdning, at man ikke vil det her, fordi man mener, at det skaber nye problemer og trækker nogle til og sådan noget. Vi er jo meget langt oppe, når vi giver refusion af en størrelsesorden på 75 pct.

Fru Tove Fergo mente, jeg var troublemaker, sådan en der laver problemer for folk. Det var nu ikke hensigten. Hensigten var at forebygge problemer i Venstre. Hensigten var at forebygge, at fru Tove Fergo fik det der ubehagelige gruppemøde i næste uge, eller hvornår det nu kommer, hvor Venstres formand siger: Nu er jeg altså træt af gruppemedlemmer, der går imod mig. Nu har jeg været ude og foreslå et socialt råd, nu foreslår SF det, og så støtter vores menige folk ikke. Det vil jeg ikke finde mig i. Der kunne man godt forestille sig, at der blev et meget ubehageligt gruppemøde.

Så derfor er det ikke troublemaking, det er løsning af problemer betids, det her drejer sig om.

Så spurgte fru Tove Fergo også, hvad forskellen er på det her råd og andre. Jamen det her råd retter sig snævert mod indsatsen i forhold til de svageste i samfundet, mens det senere forslag, som det er rigtigt vi kommer med, om et socialpolitisk råd har en langt bredere opgave, fordi det ikke kun skal diskutere de svagestes situation, men meget bredere skal diskutere de sociale udviklingstendenser i vores samfund.

Så skal jeg beklage over for fru Tove Videbæk, at jeg ikke hørte, at støtten var så stærk. Jeg lyttede måske i virkeligheden mere til betænkningshederne, og det skal man jo passe meget på med. Så tak for støtten. Og Kristeligt Folkeparti vil gerne udvide med endnu flere forslag. Det kan vi jo passende sætte os sammen om under udvalgsarbejdet og sikre bliver endnu mere fuldkomment.

(Kort bemærkning).

Tove Fergo (V):

Jamen så må jeg jo takke hr. Villy Søvnadal for omsorgen for et Venstrefolketingsmedlem, men jeg kan også fortælle og berolige hr. Villy Søvnadal med, at hr. Villy Søvnadal ikke behøver at bekymre sig, der er ingen problemer. Der er ikke nogen forskel på det, jeg har sagt i dag, det, vor-

socialordfører, hr. Erik Larsen, sagde den 18. maj og det, Venstres formand sagde til Politiken i påsken.

Men jeg kan nu ikke lade være med at komme med en lille bemærkning om alle de mange råd og nævn, SF vil have oprettet. Synes hr. Villy Søvnald ikke, at tiden er inde til, at vi koncentrerer indsatsen og midlerne på at hjælpe de mennesker, som har behov for at få hjælp og behandling, i stedet for at sprede kræfterne på at sidde til møder om dem? Ville det ikke være mere fornuftigt at bruge energien, kræfterne, kompetencerne og midlerne, pengene til det?

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jo, bestemt, man skal ikke lave et eneste råd eller nævn eller udvalg mere, end der er brug for. Men jeg tror, at fru Tove Fergo og jeg har haft et fælles slagsmål om at få politiske følgegrupper på to områder, nemlig til sindslidende og til hjemløse grupper.

Det er jo ikke noget tilfælde, at vi har haft det slagsmål. Det er, fordi vi har syntes, at her var et område, hvor man selvfølgelig skal handle i forhold til de mennesker, men hvor man også er nødt til at gøre sig nogle overvejelser, fordi det er svære opgaver.

Derfor er der jo ikke nogen modsætning i at have råd, der tænker sig om og kommer med gode, solide, faglige anbefalinger om, hvordan ting skal ske, og som sikrer, at de forskellige politiske instanser, det statslige, det amtslige, det kommunale, er knyttet til, så man undgår, at man sidder og spiller sorteper.

Så jeg antager, at også fru Tove Fergo er enig i, at på nogle områder, hvor tingene er sværere, er det vigtigt at have nogle råd, men selvfølgelig er det også vigtigt at handle.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 9:

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejds- markedets Tillægspension. (Bortfald af kom- pensationsordningen).

Af arbejdsministeren (Ove Hygum).

(Fremsat 3/10 2001).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Svend Erik Larsen (S):

Jeg skal tilkendegive, at Socialdemokratiet støtter op omkring arbejdsministerens forslag om bortfald af kompensationsordningen. Forslaget er en del af regeringens finanslovsforslag og vil give en besparelse i de offentlige finanser på ca. 550 mio. kr. om året.

Ordnningen blev indført som en kompensation til arbejdsgivere for forskellige afgifter på et tidspunkt, hvor virksomhederne havde brug for det, men efter at opsvinget i dansk økonomi har givet en god bonus, har det gjort, at kompensationen er overflødig, og Socialdemokratiet vil derfor gå ind i forhandlingerne med det formål at bortskaffe kompensationsordningen.

Jeg skal også på vegne af Det Radikale Venstres ordfører, hr. Anders Samuelsen, som desværre ikke kunne være til stede, meddele, at han tilslutter sig denne ordførertale.

Jens Vibjerg (V):

Da Venstres ordfører på det her lovforslag, fru Rikke Hvilshøj, ikke kan være til stede, skal jeg på hendes vegne sige følgende:

Dette lovforslag er en del af regeringens finanslovsforslag, hvor erhvervslivet endnu en gang skal holde for og presses endnu mere på pengepungen. Ved sidste års finanslov foretog regeringen samme øvelse med at reducere kompensationsordningen for de private arbejdsgivere. Nu foretages så det sidste hug ved helt at afskaffe kompensationsordningen.

Regeringen burde gøre sig en fornyet overvejelse og spørge sig selv, om det virkelig er tiden til at belaste det danske erhvervsliv yderligere.

I Venstre mener vi tværtimod, at vi i stedet burde se på, hvordan vi kan gøre vilkårene lettere for erhvervslivet. Det har brug for det, og vi har som samfund brug for det, hvis vi vil sikre, at der også i fremtiden er nogen til at finansiere vores velfærdssamfund.